

22 DEC. 2017

2017.00542

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

2017056430

Datum 21 december 2017
Betreft **Definitief advies** als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2017033667

Onze referentie
2017056430

Uw referentie
G47 201700542

Uw brief van
27 juli 2017

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 27 juli 2017 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van de kosten van medicinale cannabis na 7 april 2017.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd. Vervolgens heeft uw commissie op 24 november 2017 het hoorzittingsverslag d.d. 22 november 2017 aan het Zorginstituut verstuurd met het verzoek om een definitief advies.

In artikel 34 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op farmaceutische zorg omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coullance.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het Zorginstituut dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Verzoeker is ruim twintig jaar onder behandeling vanwege pijnklachten. Volgens de behandelend anesthesist heeft verzoeker last van zogenaamde prostaat pijn met uitstraling naar de linker lies. Medicamenteus heeft verzoeker verschillende middelen geprobeerd. Aangezien deze niet afdoende resultaat hebben opgeleverd,

heeft de anesthesist toestemming gevraagd om verzoeker te behandelen met medicinale cannabis dat middels verneveling of verdamping wordt toegediend.

Zorginstituut Nederland
Zorg

Verweerder heeft naar aanleiding van de aanvraag van de anesthesist een machtiging verleend voor vergoeding van medicinale cannabis voor de periode van 8 april 2015 tot en met 7 april 2016. Deze machtiging is in 2016 voor de duur van één jaar verlengd. Eind 2016 heeft verweerder aangegeven de machtiging niet (nogmaals) te zullen verlengen. Verweerder voert hierbij aan dat medicinale cannabis geen geregistreerd geneesmiddel is en niet is opgenomen in Bijlage 1 van de Regeling zorgverzekering. Daarnaast verwijst verweerder naar het standpunt van het Zorginstituut over medicinale cannabis¹ dat in 2016 is herbevestigd.

Datum
21 december 2017

Onze referentie
2017056430

Definitie rationele farmacotherapie

Apotheekbereidingen zijn niet-geregistreerde geneesmiddelen die pas worden ingezet indien er geen geregistreerd adequaat alternatief is. Uit artikel 2.8 lid 1 onder b van het Besluit zorgverzekering blijkt dat apothekbereidingen onder de aanspraak op farmaceutische zorg kunnen vallen mits er sprake is van rationele farmacotherapie. Dit is het geval indien het gaat om een behandeling, preventie of diagnostiek van een aandoening met een geneesmiddel in een voor de patiënt geschikte vorm, waarvan de werkzaamheid en effectiviteit blijkt uit wetenschappelijke literatuur en die tevens het meest economisch is voor de zorgverzekering.

Medische/farmaceutische beoordeling

Medicinale cannabis is geen geregistreerd geneesmiddel, maar een grondstof. Er is sinds 2001 een legaal handelskanaal via het Bureau Medicinale Cannabis (BMC), dat ontstaan is omdat de overheid een veilig en gecontroleerd alternatief wilde bieden voor de aanschaf van cannabisproducten in koffieshops. Daarnaast zijn er apotheken die cannabispreparaten in de vorm van een olie produceren. Het Zorginstituut heeft in 2003 het standpunt¹ ingenomen dat medicinale cannabis voor geen enkele indicatie rationele farmacotherapie betreft. Dit standpunt is begin 2016 herbevestigd.

Medio 2017 heeft de minister van VWS aan het Zorginstituut gevraagd om te onderzoeken of recente wetenschappelijke publicaties aanleiding kunnen geven tot een herbeoordeling van medicinale cannabis. Naast wetenschappelijke literatuur heeft het Zorginstituut hierbij ook internationale rapporten betrokken die autoriteiten in andere landen hebben gebruikt als basis voor hun besluit om medicinale cannabis wel (gedeeltelijk) te vergoeden.

Het Zorginstituut stelde na dit onderzoek vast dat er sprake is van belangrijke tekortkomingen in de bewijskracht van de gepubliceerde studies. Daar waar op basis van studies voorzichtig wordt geconcludeerd dat er bewijs is voor werking van medicinale cannabis, wijzen de auteurs ook op tekortkomingen, én doen ze dringende aanbevelingen voor het dichten van gaten in de bewijskracht via nieuwe en betere studies. Het Zorginstituut constateerde dat de bewijskracht voor effectiviteit van cannabis bij verschillende ziektebeelden (zoals misselijkheid en duizeligheid door chemotherapie, chronische pijn en slaapstoornissen) gemiddeld laag is. Dit heeft tot de recente conclusie van het Zorginstituut geleid dat er geen aanleiding bestaat voor een integrale herbeoordeling van medicinale cannabis en

¹ <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2003/09/02/boordeling-medicinale-cannabis>

dat het eerdere advies (uit 2003) geen herziening behoeft.² Vergoeding van medicinale cannabis vanuit het basispakket blijft hierdoor (nog steeds) niet mogelijk.

Het advies

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Gelet op het bovenstaande adviseert het Zorginstituut tot afwijzing van het verzoek.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Zorg

Datum
21 december 2017

Onze referentie
2017056430

² <https://www.zorginstituutnederland.nl/actueel/nieuws/2017/11/10/medicinale-cannabis-niet-in-basispakket>